

Още през 1945 г. Д. Димов заявява, че „*Писателят е същество, което вижда с ума и сърцето си, за да отрази света в огледалото на своята творческа самобитност. Умът му дава верните контури на света, а сърцето ги изпълва с багри*“.² В това превръщане на рационалното в художествено Д. Димов съвсем естествено се възползва от богатия си френскоезичен словесен резерв, натрупан през ученическите, студентските и преподавателските години, непрекъснато поддържан и разширяван.

Установено е от Екатерина Иванова, че Димитър Димов учи френски в софийската прогимназия „В. Априлов“ при поетесата Р. Драганова-Тенева (с литературен псевдоним Северина), а в първа мъжка гимназия при известните франкофони – Т. Таджер, Н. Мусева и Рада Гечева.³ Като студент изчита на френски редица специализирани книги. Проф. Г. Калев си спомня, че като студент още Д. Димов има „*доста познания по френски език*“ и разпалено говори за онова, което българите са могли да възприемат от Франция.⁴ За нуждите на изследването е особено важна констатацията на Екатерина Иванова, че в периода непосредствено преди издаването на „Тютюн“ (т. е. от ноември 1946 до януари 1951 г.) Димитър Димов чете в оригинал десетина френски романа, които няма да изброявам, като по време на четенето непрекъснато си води бележки с превод на трудни френски думи и изрази. Безспорно свидетелство за степента на езиковите му умения е собственоръчно попълнената при завършването на Софийския университет „именна карта“, в която вписва още на 15. III. 1935 г., че владее френски.⁵

² Димов, Д. Пътят написателя. София, 1945.

³ Иванова, Е. Страници от жизнения и творческия път на Димитър Димов. София, 1981, с. 60-63.

⁴ Иванова, Е. Страници от жизнения и творческия път на Димитър Димов. София, Наука и изкуство, 1981, с. 97.

⁵ Иванова, Е. Страници от жизнения и творческия път на Димитър Димов. София, 1981, с. 109.